

EKSAMEN

Emnekode: SFB10106	Emnenavn: Organisasjonsteori
Dato: 9. juni 2016	Eksamenstid: 4 timer
Hjelpemidler: Ingen	Faglærer: Juliane Riese
Om eksamensoppgaven og poengberegning: Oppgavesettet består av 4 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. Oppgavesettet består Del A og Del B, 7 oppgaver totalt. Alle oppgavene skal besvares og teller som angitt ved sensureringen.	
Sensurfrist: 5. juli 2016 Karakterene er tilgjengelige for studenter på Studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. www.hiof.no/studentweb	



Del A: Multiple Choice (maks. 30 poeng)

Det skal bare velges ett svar for hver oppgave i Del A.

Du får 6 poeng for hvert riktig svar. Du får 0 poeng for feil svar (ikke minuspoeng).

OPPGAVE 1 (maks. 6 poeng):

Mål, strategi og effektivitet i organisasjon

Hvilken av de følgende påstander er ikke sann?

- A. Ifølge Michael Porter finnes det tre hovedtyper av strategier som alle tar utgangspunkt i konkurransesituasjonen organisasjonen befinner seg i: det å bli kostnadsleder, det å differensiere seg fra konkurrentene, og det å fokusere seg på en del av markedet.
- B. Ifølge Michael Porter finnes det to typer konkurransefortrinn en bedrift kan ha: lav kostnad, eller differensiering.
- C. «The Resource-Based View of the Firm» (det ressursbaserte perspektivet på strategi) følger et «inside-out» («innenfra og ut») strategiperspektiv.
- D. Den såkalte SWOT-analysen følger et «outside-in» («utenfra og inn») strategiperspektiv.

OPPGAVE 2 (maks. 6 poeng):

Organisasjonsstruktur

Hvilken av de følgende påstander er sann?

- A. Ifølge Mintzberg er kjennetegnet ved en entreprenørorganisasjon at den har en stor teknostruktur og en liten støttestruktur.
- B. Ifølge Mintzberg kan den divisjonaliserte organisasjonen også kalles for ad-hoc-krati.
- C. Den divisjonaliserte organisasjonen kalles på norsk ofte for en konsernstruktur.
- D. Ifølge Mintzberg er det profesjonelle byråkratiet særlig godt egnet til masseproduksjon av forholdsvis enkle produkter.

OPPGAVE 3 (maks. 6 poeng):

Organisasjonskultur

Hvilken av de følgende påstander er **sann**?

- A. Kulturelle artefakter er de uttrykk for kultur som kan observeres.
- B. Begrepet subkultur beskriver en kultur i organisasjonen som er i opposisjon til den rådende organisasjonskulturen.
- C. Endring av organisasjonskultur er vanligvis enklere å gjennomføre enn andre former for planlagt endring.
- D. Gruppetenkning er en strukturert måte for en gruppe å sammen analysere et problem eller prosjekt.

OPPGAVE 4 (maks. 6 poeng):

Makt og konflikt i organisasjoner

Hvilken av de følgende påstander er **sann**?

- A. Vi snakker om autoritet når en aktør klarer å overvinne motstand for å oppnå et ønsket mål eller resultat gjennom bruk av hersketeknikker.
- B. Med systemisk makt menes at noen har makt til å utforme en struktur eller en kultur etter sine interesser, slik at andre mennesker arbeider for deres interesser.
- C. Tre former for åpen maktbruk er tvangsmakt, byttemakt og premisskontroll.
- D. Ingen av de ovennevnte alternativene er korrekte.

OPPGAVE 5 (maks. 6 poeng):

Beslutningsprosesser i organisasjoner

Hvilken av de følgende påstander er **sann**?

- A. Normative beslutningsmodeller er konstruert for å beskrive og predikere hvordan folk tenker og handler når de fatter beslutninger.
- B. Preskriptive beslutningsmodeller er konstruert for å beskrive og predikere hvordan folk tenker og handler når de fatter beslutninger.
- C. Beslutningsmodellen som kalles for «organisert anarki», beskriver beslutningsanledninger som «søppelbøtter» der beslutningsdeltakerne kan tømme sine problemer og løsninger.
- D. Ideen om mennesket som begrenset rasjonell beslutningstaker innebærer at mennesket har informasjon om en del alternative løsninger og velger det alternativet som gir best resultat i forhold til målet.

Del B: Redegjørende og diskusjonsorienterte spørsmål (maks. 60 poeng)

OPPGAVE 6 (maks. 30 poeng):

Mål, strategi og effektivitet i organisasjoner / Motivasjon og ytelse (HRM)

1. Forklar hva som menes med de følgende begreper: *indre belønning*; *ytre belønning*; *effektivitet*. (maks. 10 poeng)
2. Hvis en organisasjon i Norge ønsker å fremme ytelse og å bli så effektiv som mulig, skal den da satse på indre eller på ytre belønninger for sine ansatte? Og hvordan kan organisasjonen legge til rette for at de ansatte skal få de rette belønningene? Drøft. (maks. 20 poeng)

OPPGAVE 7 (maks. 30 poeng):

Læring og innovasjon

1. Forklar hvordan mennesker kan lære ifølge *kognitiv læringsteori*. (maks. 10 poeng)
2. Nevn og drøft tre tiltak eller strategier som kan brukes for å fremme læring i organisasjoner. (maks. 20 poeng)